



Staat achter de
Nederlandse hospitality

Eindtermen SVH Vinoloog/Sommelier Geldig vanaf 6 juni 2017

Datum: 2/6/2022
Versie: 1.2

Eindtermen SVH Vinoloog/Sommelier

Het examen SVH Vinoloog/Sommelier is gericht op aankomend (gastronoom)sommeliers en professionals met enige jaren werkervaring. Het is het hoogste diploma dat je als vinoloog/sommelier kunt halen.

Eindterm 1	De kandidaat heeft kennis van de wetgeving omtrent wijn en kan deze kennis toepassen.
	▪ kwalificatiesystemen die op de internationale wijnmarkt worden gebruikt; ▪ betekenis van de afkortingen voor kwaliteitswijnen in Frankrijk, Duitsland, Italië en Spanje; ▪ verplichte aanduidingen die op het etiket van een kwaliteitswijn afkomstig uit Frankrijk, Duitsland, Italië en Spanje moeten voorkomen; ▪ de belangrijkste toegestane facultatieve aanduidingen: smaakaanduiding en druivenrassen.
Eindterm 2	De kandidaat heeft kennis over de ampelografie en kan deze kennis toepassen.
	▪ onderstammen en andere vitis soorten; ▪ functie van blad (fotosynthese) en wortel, de ontwikkeling en rijping van de druif (koolzuurassimilatie); ▪ kwekerijen, massale selectie; ▪ witte druivenrassen in combinatie met de belangrijkste wijnstreken; ○ chardonnay ▪ Frankrijk: Champagne, Bourgogne, Languedoc; ▪ Argentinië (Mendoza), Australië, Chili, Verenigde Staten, Zuid-Afrika; ▪ ook blends met semillon of lokale rassen. ○ sauvignon blanc ▪ Frankrijk: Loire, Bordeaux; ▪ Italië: Alto Adige; ▪ Zuid-Afrika: Coastal Region; ▪ Nieuw-Zeeland: Marlborough; ▪ USA: Californië: Napa (Fumé Blanc); ▪ Chili: Casablanca; ▪ ook blends met semillon. ○ riesling ▪ Duitsland: Elzas, Mosel, Rheingau, Pfalz; ▪ Frankrijk: Elzas; ▪ Oostenrijk: Wachau, Kamptal; ▪ Australië: Clare Valley. ○ müller-thurgau ▪ Duitsland. ▪ blauwe druivenrassen in combinatie met de belangrijkste wijnstreken; ○ pinot noir ▪ Frankrijk: Bourgogne; ▪ Nieuw-Zeeland: Marlborough, Martinborough; ▪ Chili: Casablanca; ▪ Verenigde Staten: Californië, Oregon, Washington State; ▪ Zuid-Afrika: Coastal Region. ○ cabernet sauvignon en merlot ▪ Frankrijk: Bordeaux, Haut-Médoc, Médoc; ▪ USA: Californië: Napa Valley; ▪ Chili: Maipo Valley, Aconcagua Valley, Colchagua Valley; ▪ Argentinië: Mendoza; ▪ Australië: Coonawarra, Margaret River;

- Zuid-Afrika: Stellenbosch; (ook blends cabernet en merlot, cabernet en shiraz).
- syrah/shiraz en grenache/garnacha
 - Frankrijk: Côtes du Rhône, Crozes-Hermitage, Côte-Rôtie, Châteauneuf-du-Pape;
 - Spanje: Navarra;
 - Australië: Barossa, Hunter Valley, Victoria, Western Australia; (ook blends syrah en grenache, shiraz en cabernet, syrah/shiraz en viognier).
- regionaal belangrijke druivenrassen per land;
 - Frankrijk: chenin blanc, gamay, gewurztraminer, muscadet, muscat, pinot blanc, pinot gris, sémillon, viognier;
 - Italië: barbera, dolcetto, montepulciano, moscato, nebbiolo, negroamaro, nero d'avola, pinot grigio, primitivo, prosecco, sangiovese, trebbiano, verdicchio;
 - Oostenrijk: blaufränkisch, grüner veltliner, zweigelt;
 - Spanje: albariño, tempranillo, verdejo, viura;
 - Verenigde Staten: zinfandel;
 - Argentinië: malbec, torrontès;
 - Chili: carmenère;
 - Zuid-Afrika: chenin blanc, pinotage.

Eindterm 3	De kandidaat heeft kennis van de wijnbouw en omgevingsfactoren en begrijpt deze kennis
-------------------	---

- licht, wind, dauw, luchtvochtigheid;
- voorwaarden voor het optreden van edele rotting (botrytis cinerea);
- bodemstructuur (klei, leem, zand, kiezel) en waterhuishouding;
- geleidingssystemen (laag, hoog), losse planten, aanplantingsdichtheid;
- bemesting en gewasbescherming;
- (valse) meeldauw, grijze rot, druifluis, voorjaarsvorst, wintervorst;
- soortelijke massa (dichtheid), rijping van de druif (aromastoffen), correctie van de oogst (aanzuren, ontzuren);
- bepaling oogstmoment (suikers en zuren), oogstmethode.

Eindterm 4	De kandidaat kan verschillende wijnbereiding analyseren
-------------------	--

- basisbeginselen bereiding likeurwijn en gearomatiseerde wijn;
 - versterking ná gisting: Sherry;
 - versterking tijdens gisting: Port, Vin doux naturel (VDN);
 - indroging: recioto, Vin Santo;
 - botrytis: Beerenauslese (BA), Trockenbeerenauslese (TBA), Sauternes;
 - cryo-extractie, Eiswein;
- melkzuurgisting en bacteriën;
- kennis van hoeveelheden en verhoudingen met betrekking tot alcohol (en alcoholvrij en alcoholarm), zuren, suikers, tannine en koolzuur;
- oversteken en bijvullen, invloed van eikenhout en klaring;
- natuurwijn en bio-wijn.

Eindterm 5	De kandidaat kan verschillende wijntypen en wijnstijlen analyseren en beschrijven
	▪ stille, versterkte en mousserende wijnen; ▪ kennis van de belangrijkste factoren voor de bepaling van de wijnstijl (klimaat, bodem, topografie, wijngaard vinificatie en rijping); ▪ alcoholgehalte, restsuiker; ▪ wijnen beoordelen op kwaliteit en voorzien van een proefnotitie waarin uiterlijk, geur en smaak worden beschreven volgens onderstaande criteria: ○ uiterlijk: helderheid, intensiteit, kleur; ○ geur: conditie (zuiver – foutief: kurk of oxidatief), intensiteit, aroma's (aromawiel); ○ smaak (zoet, zuur, zout, bitter umami) en smaakaroma's; ○ overig: tannine, alcohol (en alcoholvrij en alcoholarm), mousserend, viscositeit, temperatuur, depot ○ afdronk; ○ status: (jeugdig – in ontwikkeling – klaar – over de top); ○ conclusies: kwaliteit (slecht – acceptabel – goed – uitmuntend); ▪ herkennen en beschrijven van enkele afwijkingen (kurk, azijnsteek en oxidatie).
Eindterm 6	De kandidaat heeft kennis van wijnbouwgebieden op het noordelijk en zuidelijk halfmond en kan deze kennis toepassen
	▪ kennis van de specifieke kenmerken van de belangrijkste Europese wijngebieden: ○ Frankrijk ▪ Beaujolais Crus: Beaujolais nouveau, Brouilly, Chénas, Chiroubles, Côte de Brouilly, Fleurie, Juliéna, Morgon, Moulin-à-Vent, Régnié, Saint-Amour; ▪ Bordeaux: Bergerac, Bourg en Blaye, Entre-Deux-Mers, Graves, Haut-Médoc, Libournais, Médoc, Pomerol, Saint-Émilion, Sauternes; ▪ Omgeving Bordeaux: Libournais, Bergerac, Côtes de Duras, Côtes de Buzet, Côtes du Marmandais; ▪ Bourgogne: Chablis; ▪ Bourgogne, Côte de Beaune: Alox-Corton, Auxey-Duresses, Beaune, Blagny, Chassagne-Montrachet, Chorey-lès-Beaune, Côte de Beaune-villages, Hautes Côtes de Beaune, Ladoix-Serrigny, Maranges, Meursault, Monthélie, Pernand-Vergelesses, Pommard, Puligny-Montrachet, Saint-Aubin, Saint-Romain, Santenay, Savigny-lès-Beaune, Volnay; ▪ Bourgogne, Côte Chalonnaise: Bouzeron, Givry, Mercurey, Montagny, Rully; ▪ Bourgogne Maconnais: Pouilly-Fuissé, Pouilly-Loché, Pouilly-Vinzelles, Saint-Véran, Viré-Clessé; ▪ Bourgogne, Côte de Nuits: Chambolle-Musigny, Côte de Nuits Villages, Fixin, Gevrey-Chambertin, Marsannay, Hautes Côtes de Nuits, Morey-Saint-Denis, Nuits-Saint-Georges, Vougeot, Vosne-Romanée; ▪ Champagne : Montagne de Reims, Côte des Blancs, Côte des Bar, Vallée de la Marne;

-
- Charente: Grande Champagne, Petite Champagne, Les Borderies, Les Fins Bois, Les Bons Bois, Les Bois Ordinaires, Pineau de Charente;
 - Corsica: Ajaccio, Calvi, Coteaux du Cap Corse, Figari, Muscat du Cap Corse, Porto Vecchino, Patrimonio, Sartène;
 - Elzas: Bas-Rhin, Haut-Rhin;
 - Jura: Arbois, Château-Chalon, Côtes de Jura, Macvin du Jura;
 - Languedoc-Roussillon: AOC's van de gebieden: Béziers, Montpellier, Narbonne, Perpignan;
 - Le Sud-Ouest, Auch: Armagnac, Bas Armagnac, Haut Armagnac, Madiran, Pacherenc du Vic-Bilh, Saint-Mont, Tursan;
 - Le Sud-Ouest, de Lot: Cahors, Coteaux du Quercy, Côtes de Millau, Entraygues-le-Fel, Estaing, Marcillac;
 - Le Sud-Ouest, Pau: Béarn, Béarn-Bellocq, Irouléguy, Jurançon;
 - Le Sud-Ouest, Toulouse: Côtes du Brulhois, Fronton, Gaillac, Lavilledieu;
 - Provence; Bandol, Bellet, Cassis, Les Baux-de-Provence, Palette, Vins de Provence;
 - Rhônegebied (noord): Château Grillet, Châtillon-en-Dios, Clairette de Die, Condrieu, Cornas, Côte Rôtie, Côtes du Rhône, Crozes-Hermitage, Hermitage, Saint-Joseph, Saint-Péray;
 - Rhônegebieden (overig): Costières de Nîmes, Coteaux de Pierrevet, Côtes du Lubéron, Côtes du Vivarais, Grignan les Adhémar, Ventoux;
 - Rhônegebied (zuid): Beaumes-de-Venise, Côtes du Rhône, Châteauneuf-du-Pape, Gigondas, Lirac, Muscat de Beaumes-de-Venise, Rasteau, Tavel, Vacqueyras;
 - Savoie: Apremont, Chautagne, Chignin, Crépy, Roussette de Savoie, Seyssel, Vin de Burgery, Vin de Savoie;
 - Val de Loire Anjou-Saumur: Anjou, Anjou Coteaux-de-la-loire, Bonnezeaux, Coteaux de l'Aubance, Coteaux de Layon-Premier Cru Chaume, Coteaux du Layon, Coteaux de Saumur, Quarts-de-Chaume, Quart-de-Chaume Grand Cru, Savennières, Saumur, Saumur-Champigny;
 - Val de Loire, Orléanais: Chateaumeillant, Côte Roannaise, Coteaux du Giennois, Côtes du Forez, Menetou-Salon, Pouilly-Fumé, Quincy, Reuilly, Saint Pourçain, Sancerre;
 - Val de Loire, Pays Nantais: Fiefs Vendéens, Muscadet, Muscadet-Coteaux-de la Loire, Muscadet-Côtes de Grand-Lieu, Muscadet-Sèvre et Maine;
 - Val de Loire, Touraine: Bourgueil, Cheverny, Chinon, Coteaux du Loir, Coteaux du Vendômois, Haut-Poitou, Jasnières, Montlouis, Touraine, Touraine-Amboise, Touraine-Mesland, Saint-Nicolas de Bourgueil, Touraine Oisly, Touraine-Azay-le-Rideau, Touraine Chenonceaux, Vouvray.
 - Italië, kandidaat kent de hieronder genoemde wijnregio's en de daarin voorkomende subgebieden:
 - Abruzzo: Montepulciano d'Abruzzo, Trebbiano d'Abruzzo;
 - Aostavallei;
-

-
- Apulië: Aleatico di Puglia, Copertino, Primitivo di Manduria, Salice Salentino, Squinzano, van Castel del Monte;
 - Basilicata: Aglianico del Vulture;
 - Calabria: Cirò, Greco di Bianco, Melissa;
 - Campania: Aglianico del Taburno, Taurasi, Fiano di Avellino, Greco di Tufo, Vesuvio;
 - Emilia-Romagna: Albana di Romagna, Colli Bolognesi Classico Pignoletto, Lambrusco, Romagna Albana spumante, Sangiovese di Romagna;
 - Friuli-Venezia Giulia;
 - Lazio: Cannellino di Frascati, Cesanese del Piglio, Est! Est!! Est!!!, Frascati, Frascati Superiore, Nettuno;
 - Liguria: Cinque Terre Sciacchetrà en Cinque Terre, Rossese di Dolceacqua;
 - Lombardia: Franciacorta, Oltrepò Pavese, Valtellina, Valtellina Superiore;
 - Marche: Conero, Offida, Piceno, Rosso, Rosso Conero, Verdicchio dei Castelli di Jesi, Verdicchio di Matelica riserva; Vernaccia di Serrapetrona;
 - Molise: Biferno, Pentro di Isernia;
 - Piemonte: Asti Spumante, Barbaresco, Barolo, Ghemme, Monferrato, Moscato d'Asti;
 - Puglia: Aleatico di Puglia, Castel del Monte, Copertino, Locorotondo, Primitivo di Manduria, Salice Salentino, Squinzano;
 - Sardinië: Vermentino di Gallura;
 - Sicilia: Marsala, Vergine;
 - Toscane: Bolgheri, Brunello di Montalcino, Carmignano, Carmignano en Barco Reale di Carmignano, Chianti, Montecucco, Morellino di Scansano, Rosso di Montalcino, San Gimignano, Vernaccia di San Gimignano, Vin Santo, Vino Nobile di Montepulciano;
 - Trentino-Alto Adige;
 - Umbria: Colli Perugini, Orvieto, Rosso Orvietano, Sagrantino di Montefalco;
 - Veneto: Amarone della Valpolicella, Bardolino Superiore, Prosecco, Prosecco Conegliano Valdobbiadene, Prosecco Colli Asolani, Recioto della Valpolicella, Recioto di Soave, Soave, Soave Superiore, Valpolicella;
 - Spanje, kandidaat kent de hieronder genoemde wijnregio's en de daarin voorkomende subgebieden:
 - Andalucia: Condado de Huelva, Jerez-Xérès-Sherry y, Málaga, Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda, Sierras de Málaga, Montilla-Moriles;
 - Aragón: Campo de Borja, Cariñena, Somontano;
 - Asturias;
 - Baskenland: Arabako Txakolina, Chacolí de Álava, Chacolí de Bizkaia, Chacolí de Getaria, Rioja;
 - Cantabria;
 - Castilla-La Mancha: Almansa, Dominio de Valdepeña, La Mancha, Manchuela, Méntrida, Mondéjar, Ribera del Júcar, Uclés, Valdepeñas;
-

-
- Castilla y León: Arlanza, Arribes, Bierzo, Cigales, Ribera del Duero, Rueda, Tierra de León, Tierra del vino de Zamora, Toro;
 - Catalonië: Alella, Ampurdà-Costa Brava, Conca de Barberà, Montsant, Costers del Segre, Penedès, Plà de Bagès, Priorato, Tarragona, Terra Alta;
 - Costers del Segre;
 - Duero: Arlanza, Arribes, Bierzo, Cigales, Ribera del Duero, Rueda, Tierra de León, Tierra del vino de Zamora, Toro; Ebro: La Rioja, Navarra;
 - Extremadura: Cava, Ribera del Guadiana;
 - Galicia: Baixas, Monterrei, Rias, Ribeira Sacra, Ribeiro, Valdeorras;
 - Islas Baleares: Binissalem, Plà I Llevant;
 - Islas Canarias: Abona, Tacoronte-Acentejo, Valle de Güimar, Valle de la Orotava, Ycoden-Daute-Isora;
 - Jerez-Xérès-Sherry;
 - Jumilla;
 - Levante: Alicante, Valencia;
 - Madrid;
 - Murcia: Bullas;
 - Utiel-Requena;
 - Duitsland (Anbaugebiet) kandidaat kent van de genoemde Duitse Bereichen de Großlagen en Einzellagen die daar onder vallen:
 - Ahr: Ahrtal, Walporzheim;
 - Baden: Badischer Bergstraße, Bodensee, Breisgau, Kaiserstuhl, Kraichgau, Ortenau, Markgräflerland, Tauberfranken, Tuniberg;
 - Franken: Mainviereck, Steigerwald;
 - Hessische Bergstraße: Starkenburg, Umstadt;
 - Mittelrhein: Loreley, Siebengebirge;
 - Mosel: Bernkastel, Burg Cochem, Moseltor, Ruwertal, Saar;
 - Nahe: Nahetal;
 - Pfalz: Mittelhardt/Deutsche Weinstraße, Südliche Weinstraße;
 - Rheingau: Johannisberg;
 - Rheinhessen: Bingen, Nierstein, Wonnegau;
 - Saale-Unstrut;
 - Sachsen: Elstertal, Meißen;
 - Württemberg: Bayerischer Bodensee, Kocher-Jagst-Tauber, Remstal-Stuttgart, Württembergischer Bodensee, Württembergischer Unterland;
 - Portugal, de kandidaat kent de hieronder de genoemde wijnregio's en de daarin voorkomen subgebieden:
 - Alentejo;
 - Algarve;
 - Azoren;
 - Bairrada;
 - Beira Interior;
 - Dão;
 - Lafões;
 - Lisboa;
 - Madeira;
-

-
- Minho/Vinho Verde;
 - Península de Setúbal;
 - Porto en Douro;
 - Távora en Varosa;
 - Tejo;
 - Trás-os-Montes;
 - Oostenrijk
 - Carnuntum;
 - Eisenberg;
 - Kamptal;
 - Kremstal;
 - Leithaberg;
 - Thermenregion;
 - Traisental;
 - Mittelburgenland;
 - Neusiedlersee;
 - Neursiedlersee-Hüglerland;
 - Neusiedlersee Reserve;
 - Steiermark;
 - Wachau;
 - Wagram;
 - Weinviertel;
 - Wien.
 - Griekenland
 - Athene (Retsina), Griekse eilanden (Santorini, Samos, Kefalonia, Kreta), Macedonië, Peloponnesos, Thessalia; Epiros, , Egeïsche eilanden, Ionische eilanden;
 - Hongarije
 - Badacsony, Balatonboglár, Bükkalja, Eger, Kunság, Mátraalja, Sopron, Tokaj-Hegyalja, Villány-Siklós;
 - Zwitserland
 - Bern, Fribourg, Genève, Jura, Neuchâtel, Tessin, Vaud;
 - Nederland
 - Apostelhoeve, De Kleine Schorre;
 - België
 - Côtes de Sambre et Meuse, Hageland, Haspengouw, Heuvelland;
 - Luxemburg
 - Moselle Luxembourgeoise;
 - Slovenië
 - Podravski, Posavski, Primorski;
 - Slowakije:
 - Bratislava, Tokaj;
 - kennis van de specifieke kenmerken van de belangrijkste wijngebieden in de wereld.
 - Zuid-Afrika
 - Breede River;
 - Cape South;
 - Coastal region: Constantia, Cape point, Darling, Franschhoek, Paarl, Stellenbosch, Swartland, Tulbagh, Tygerberg, Wellington;
 - Klein Karoo Region;
-

-
- Northern Cape;
 - Olifants River Region;
 - Verenigde Staten
 - Californië: Central Coast Area, Central Valley, Sierra Foothills, North Coast Area, South Coast Area;
 - Michigan;
 - New York: Finger Lakes Region, Hudson River Region, Lake Erie Region, Long Island, North Fork, The Hamptons;
 - Oregon: Eastern Oregon, Southern Oregon, Willamette Valley;
 - Pennsylvania;
 - Washington: Columbia Gorge, Columbia Valley, Horse Heaven Hills, Puget Sound, Rattlesnake Hills, Red Mountain, Wahluke Slope, Walla Walla Valley, Yakima Valley;
 - Canada
 - Britisch Columbia;
 - Nova Scotia;
 - Ontario;
 - Québec;
 - Brazilië
 - Chili
 - Aconcagua;
 - Bio-Bio;
 - Casablanca;
 - Choapa;
 - Curicó;
 - Elqui;
 - Itata;
 - Limari;
 - Maipo;
 - Malleco;
 - Maule;
 - Rapel;
 - San Antinio;
 - Argentinië
 - Catamarca;
 - Córdoba;
 - La Rioja;
 - Mendoza;
 - Neuquén;
 - Salta;
 - San Juan;
 - Rio Negro;
 - Uruguay
 - Bolivia
 - Peru
 - Mexico
 - Australië
 - South Australia: Barossa, Far North, Fleurieu, Limestone Coast, Lower Murray, Mount Lofty Rangers, The Peninsulas;
 - Victoria: Heathcote, Yarra Valley;
 - New South Wales: Bigrivers, Central Ranges, Gippsland, Hunter Valley, North West Victoria, Northern Rivers, Northern
-

-
- Slopes, Port Philip, South Coast, Western Plains, Western Victoria,
 - Western Australia: Central Western Australia, Eastern Plains Inland and North of Western Australia, Greater Perth, Lower Great Southern, South West Australia, West Australia South East Coastal;
 - Tasmanië;
 - Nieuw Zeeland
 - Noordereiland: Bay of Plenty, Gisborne, Greater Auckland, Hawks Bay, Northland, Waikato, Wairarapa;
 - Zuidereiland: Canterbury, Central Otago, Marlborough, Nelson, Waipara, Waitaki Valley;
 - Overige landen rond de Middellandse en Zwarte zee
 - Algerije;
 - Armenië;
 - Bulgarije;
 - Cyprus;
 - Georgië;
 - Israël;
 - Libanon;
 - Marokko;
 - Tunesië;
 - Turkije;
 - China
 - Xinjiang;
 - Wu Wei;
 - Helan Mountain;
 - Sha Cheng;
 - Dongbei;
 - Chang Li;
 - Tian Jing;
 - Jiao Dong;
 - Shaanxi;
 - Yunnan.

Eindterm 7	De kandidaat heeft kennis van de eventuele invloed van alcohol op de gezondheid en gedrag
-------------------	--

- reclamecode voor alcoholhoudende dranken;
- wettelijke regelgeving omtrent alcohol.

Eindterm 8	De kandidaat heeft kennis van wijn en gastronomie en kan deze kennis toepassen
-------------------	---

- universele smaakfactoren, basisregels voor combineren van wijnen en gerechten;
- samenstellen van wijnarrangementen op basis van een meergangenmenu, waarbij rekening wordt gehouden met de smaakbalans van de wijnen;
- kan een huiswijn selecteren;
- kan wensen van de gast inventariseren;
- kan advies geven over de wijn op basis van de wensen van de gast;
- is kostenbewust en zorgt ervoor dat zo min mogelijk wijn verspild wordt;

- kan de wijn introduceren met een informerend verhaal over de smaak, herkomst en combinatiemogelijkheden, waarbij rekening wordt gehouden met het type gast;
- kan op basis van de gerechten in het horecabedrijf een wijnkaart samenstellen en deze afstemmen met de bedrijfsformule.

Eindterm 9	De kandidaat heeft kennis van praktische vaardigheden voor het presenteren van wijn en kan deze kennis toepassen
-------------------	---

- basisprincipes van wijn aan tafel;
- ontkurken van een wijnfles, idem champagnefles;
- kelners/sommeliersmes;
- sommeliersschort;
- keuze van het juiste wijnglas;
- de juiste wijze van inschenken;
- decanteren en karaferen, welke wijnen wel en welke niet;
- kennis van de juiste serveertemperatuur;
- verpakkingen en verkoopsystemen;
- wijnklimaatkast.

Eindterm 10	De kandidaat heeft kennis van sociale vaardigheden en kan deze kennis toepassen
--------------------	--

- kan omgaan met agressie, diefstal en dronkenschap, soms 'nee' verkopen;
- kan verschillende soorten klachten onderscheiden, zoals objectieve, subjectieve, gegronde en ongegronde klachten;
- kan klachten over wijn correct afhandelen.

Eindterm 11	De kandidaat heeft kennis van bedrijfseconomische aspecten op het gebied van wijn en kan deze kennis toepassen binnen een bedrijfsformule
--------------------	--

- barcodes en scannen, voorraadbeheer, breuk;
- bestelprocedure en gangbare leveringsconditie van wijn;
- inkopen van wijn;
- analyseren van leveranciers en met hen prijsafspraken maken;
- bewaren van wijn in het horecabedrijf;
- kan up- en crossselling bewerkstelligen;
- kan een kostenprijsberekening maken.

Eindterm 12	De kandidaat heeft kennis van de wijnmarkt
--------------------	---

- internationaal vraag en aanbod;
- marktaandelen;
- belangrijkste wijnlanden;
- belangrijke wijntrends;
- kerngegevens Nederlandse wijnmarkt;
- publiek en privaatrechtelijke organisaties.